

Programma 0 | Bestuur en ondersteuning

Programma 0 | Bestuur en ondersteuning

In 2018 is de coalitie van Opsterlands Belang, PvdA en ChristenUnie gestart. In het coalitieakkoord is gekozen voor een nieuwe manier van besturen: modern besturen. Juist in de gemeente staat de overheid dichtbij mensen en moet duidelijk zijn wat je wel of niet van die overheid kan verwachten. Ook moet duidelijk zijn hoe besluiten tot stand komen en hoe en wanneer je daar invloed op kan hebben. De gemeenteraad komt meer aan bod aan de voorkant van het proces. Daarnaast gaan we door met het integriteitsbeleid van de afgelopen jaren. De kernwaarden van modern bestuur zijn transparantie, openbaarheid en resultaatgerichtheid.

Opsterland is een zelfstandige gemeente in Zuidoost-Friesland en wil die zelfstandigheid behouden. De gemeente Opsterland zoekt naast de samenwerking in OWO-verband ook de verbinding met andere gemeenten, zoals met Heerenveen en Smallingerland, maar ook breder. Wij maken deel uit van de P10, momenteel als voorzitter, het snel groeiende samenwerkingsverband van inmiddels 20 grote plattelandsgemeenten. Vanuit deze positie brengen wij onze ambities en uitdagingen onder de aandacht van de landelijke en Europese politiek. Dit doen wij bijvoorbeeld via de VNG en de VFG.

Adequate en persoonlijke dienstverlening is belangrijk. Naast de dienstverlening in het gemeentehuis zullen steeds meer producten digitaal beschikbaar zijn voor inwoners en bedrijven. Over onze dienstverlening en andere onderwerpen communiceren we actief en professioneel. We zijn een professionele organisatie, met aandacht voor modern werkgeverschap en werknemerschap. De strategische personeelsplanning (juiste persoon op de juiste plaats op het juiste moment) is hier een belangrijk onderdeel van. Maar we onderzoeken ook wat nodig is om de beschikbare kantooruimte en de (digitale) werkprocessen te verbeteren. Daarnaast zijn we door programmasturing beter in staat om te sturen op resultaat.

Kaderstellende documenten

Coalitieakkoord 2018-2022 - Brêge nei de takomst
 Informatiebeleidsplan OWO-gemeenten 2017-2020
 Raadsbesluit samenwerken met andere gemeenten
 Procesplan samenwerking in OWO-verband (2012)
 Standpuntbepaling voortgang OWO-samenwerking (2016)
 Romte en ferskaat 2013

Thema Bestuur

Thema Bestuur

Doelstellingen

We werken samen met inwoners aan een duurzame, sociale en leefbare gemeente

Maatregelen

Wij voeren de ontwikkelagenda's uit

Op basis van het coalitieakkoord 2018-2022 zijn in 2019 drie ontwikkelagenda's vastgesteld door de raad. Voor de thema's Inclusieve samenleving, Leefbaarheid en Duurzaamheid zijn tien ambities geformuleerd. In de ontwikkelagenda's staat hoe tot 2022 aan het realiseren van deze ambities wordt gewerkt. Er wordt jaarlijks verslag gedaan van de voortgang van de ontwikkelagenda's.

Portefeuillehouder: Wethouder A. Postma

Wij bewaken en bevorderen rechtsstatelijke en democratische waarden en burgerschap in de samenleving en we hebben een modern bestuur met als kernwaarden transparantie, openbaarheid en resultaatgerichtheid.

Maatregelen

Wij betrekken de samenleving meer bij de besluitvorming

De *krêft fan de mienskip* blijft belangrijk. Wij zoeken actief de samenwerking met inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties. Bij de voorbereiding van nieuw beleid en besluitvorming delen wij dilemma's met de samenleving.

Portefeuillehouder: Wethouder A. Postma

Wij zorgen dat onze organisatie voldoet aan de AVG, zodat de privacy van burgers gewaarborgd is

Maatregelen

Wij hanteren een 7-stappenplan om te voldoen aan de AVG. In 2020 voeren wij stap 4 uit.

De gemeente Opsterland heeft gekozen om een stappenplan te volgen om de voortgang van de invoering van de nieuwe privacywetgeving te monitoren. Doel hiervan is om ons te kunnen verantwoorden over waar we staan met betrekking tot privacy en gegevensbescherming. In 2018 zijn we begonnen. Als gemeente hebben we de eigen verwerkingen in kaart gebracht (via het model van de VNG) en maken we de afspraken met ketenpartners op het gebied van uitwisselen van (persoonsgegevens) inzichtelijk. Als dat is afgerond kunnen we met stap 4 bezig: het verder faciliteren van de rechten van betrokkenen.

Portefeuillehouder: Wethouder R. Jonkman

Opsterland is bestuurlijk zelfstandig en in staat om toekomstige opgaven uit te voeren, zelf of in samenwerking met (keten)partners

Maatregelen

De raad houdt sturing op verbonden partijen

Raadsleden hebben in de besturen van de meeste verbonden partijen (zoals FUMO of Veiligheidsregio Fryslân) geen zitting, maar willen wel grip houden op wat verbonden partijen doen en wat dat kost. De raad wordt actief geïnformeerd over wat er speelt bij verbonden partijen.

Portefeuillehouder: Burgemeester E. van Selm

In OWO-verband werken wij samen op ambtelijk niveau en trekken wij samen op in regionale verbanden

De gemeenten Ooststellingwerf, Weststellingwerf en Opsterland voeren een aantal taken gezamenlijk uit, bijvoorbeeld taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. In 2020 zetten wij deze samenwerking voort.

Daarnaast hebben in 2019 de drie raden aan de OWO-Regiegroep gevraagd een visie op de OWO-samenwerking te maken. Deze visie wordt in 2020 aan de raden voorgelegd.

Portefeuillehouder: Burgemeester E. van Selm

Via het voorzitterschap van de P10 dragen wij bij aan verbetering van de leefbaarheid van het platteland

De gemeente Opsterland is voorzitter van de P10, het netwerk van twintig grote plattelandsgemeenten. De P10 werkt vanuit verschillende thema's aan de verbetering van de leefbaarheid van het platteland. P10 lobbyt bijvoorbeeld voor meer aandacht van het Rijk voor de specifieke problemen van plattelandsgemeenten, maar laat ook zien dat het platteland ruimte biedt voor oplossingen voor problemen die in heel Nederland spelen. Dit biedt ook kansen en voordelen aan Opsterland.

Portefeuillehouder: Burgemeester E. van Selm

Thema Dienstverlening en Organisatie

Inleiding

Doelstellingen

De gemeente heeft de bedrijfsvoering op orde

Maatregelen

Wij versterken het opdrachtgeverschap en eigenaarschap

Sturen op resultaat in plaats van op inspanning betekent dat we onze rol als opdrachtgever willen versterken. Als we als gemeente niet tevreden zijn over geleverde diensten, gaan we op zoek naar andere aanbieders of oplossingen. Het gaat zowel om het versterken van intern opdrachtgeverschap via programmagestuurde werken, als om de manier waarop we omgaan met onze partners buiten het gemeentehuis. We tonen daarbij eigenaarschap om tot optimale resultaten te komen.

Portefeuillehouder: Wethouder R. Jonkman

Invoeren van Anders werken daar waar het past

Het budget voor Anders werken wordt besteed aan de volgende activiteiten:

- Meer flexplekken creëren
- Overlegruimtes uitnodigender inrichten om meer digitaal te werken
- Meer medewerkers digitaal laten werken en/of digitaal vaardiger te maken
- Initiatieven van collega's m.b.t. Anders werken ondersteunen waar mogelijk

Het budget is vanwege bezuinigingen lager dan eerder begroot. Dit betekent dat er geen herinrichtingsplan van het huidige gemeentehuis wordt gerealiseerd, waardoor het gebouw passend zou worden gemaakt voor het plaats- en tijdonafhankelijk werken. Er wordt wel doorgedaan met gefaseerd investeren in de fysieke werkplek en mobiele devices, voor zover hiervoor binnen reguliere budgetten ruimte is.

Portefeuillehouder: Wethouder A. Postma, Wethouder L. de Vries

Dienstverlening is adequaat en persoonlijk

Maatregelen

In 2020 voldoen we aan de Digitale Agenda 2020

We ontwikkelen het digitale kanaal verder zodat we in 2020 voldoen aan de Digitale Agenda 2020. We vergroten ons bereik via Mijnoverheid.nl en communiceren meer via dit kanaal. Hierbij houden we rekening met wat de burger wil.

We vergroten het aantal digitaal beschikbare producten via onze Persoonlijke Internet Pagina (PIP).

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries, Wethouder R. Jonkman

Beleidsindicatoren

Formatie <i>(De toegestane (begrote) formatie in fte van het ambtelijk apparaat, in fte per 1.000 inwoners)</i>	<u>Opsterland:</u>	
	Begroot:	7,6
<i>Bron: Eigen gegevens</i>	<i>peildatum 1 januari 2020</i>	

Bezetting <i>(Het werkelijk aantal werkzame fte's, inclusief boventallige medewerkers, in fte per 1.000 inwoners)</i>	<u>Opsterland:</u>	
	Realisatie:	7,1
<i>Bron: Eigen gegevens</i>	<i>Peildatum 1 januari 2019</i>	

Apparaatskosten <i>(kosten per inwoner, de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.)</i>	<u>Opsterland:</u>	
	Begroot:	€ 702
<i>Bron: Eigen gegevens</i>	<i>gegevensperiode: 2020</i>	

Externe inhuur <i>(kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen)</i> <i>(het betreft hier onder andere de inzet van uitzendkrachten, zzp'ers of via detachingsovereenkomsten. Kenmerk van inhuur is dat de ingehuurde functionaris een plaats krijgt in de</i>	<u>Opsterland:</u>	
	Realisatie:	13%

<i>hiërarchie van de organisatie.)</i>		
<i>Bron: Eigen gegevens</i>	<i>gegevensperiode: 2018</i>	

Overhead <i>(Overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces, als % van de totale lasten)</i>	Opsterland:	
	Begroot:	11%
<i>Bron: Eigen gegevens</i>	<i>gegevensperiode: 2020</i>	

Verbonden partijen

- Bedrijven die voortkomen uit de verkoop van Essent namelijk Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV, CBL (Cross Border Leases) Vennootschap BV, CSV Amsterdam B.V. (voormalig Claim Staat Vennootschap B.V.).
- NV Bank Nederlandse Gemeenten.

Vennootschapsbelasting

De verwachte lasten in verband met de vennootschapsbelasting zijn voor 2020 € 10.000. De belastingplicht wordt veroorzaakt door verwachte positieve resultaten op de grondexploitatie.

Onvoorzien

Voor onvoorzien uitgaven is voor 2020 € 37.500 beschikbaar (€ 1,25 per inwoner).

Wat mag het kosten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2019 (inc. wijzigingen)	Ontwerpbegroting 2020	MJB 2021	MJB 2022	MJB 2023
Lasten	19.961	15.046	16.742	13.021	13.726
Baten	55.344	56.217	56.579	53.200	53.565
Saldo van baten en lasten	35.382	41.171	39.837	40.179	39.838
Onttrekkingen	8.035	836	619	1.033	275
Stortingen	426	464	464	377	194
Mutaties reserves	7.609	372	155	656	80
Gerealiseerd resultaat	42.992	41.543	39.992	40.835	39.918

Resultaat programma

x € 1.000

Totaal (programma 0)	Begroting 2019	Begroting 2020
Resultaat incl. alle mutaties in de reserves	42.992	41.543
Af: resultaat verantwoord op programma 0	1.998	-1.039
Af: totaal mutaties in reserves (ziet staat reserves)	-7.609	-372
Saldo vóór reservemutaties	37.381	40.132

Programma 0	Begroting 2019	Begroting 2020	Vershil
Saldo vóór reservemutaties	37.381	40.132	
Reservemutaties programma 0	5.665	-	
Resultaat na reservemutaties	43.046	40.132	-2.914

Toelichting op de financiën

Het saldo van dit programma is in 2020 € 2.914.000 nadeliger dan in 2019.

De verdeling van de overheadkosten over de verschillende taakvelden is in 2020 geactualiseerd. Het gevolg hiervan is dat er ten opzichte van 2019 verschillen per programma ontstaan. Per saldo is dit budgettair neutraal. Voor dit programma is er ten opzichte van 2019 € 1.015.000 meer aan overhead doorberekend naar de andere programma's. Hier is dus een voordeel.

Verder is een belangrijk verschil dat er in 2019 een onttrekking uit de algemene reserve van € 5.665.000 is verantwoord (bate, begroting 2019 en perspectiefbrief 2019) vanwege het verwachte tekort over 2019. In 2020 is over het nadelig begrotingssaldo nog geen besluit genomen. Op dit programma is een nadeel van € 5.665.000.

De personeelskosten zijn gestegen als gevolg van cao-effecten. Er is in juni 2019 een nieuwe cao voor het gemeentepersoneel afgesloten voor de periode 1-1-2019 tot 1-1-2021. De effecten hiervan voor de begroting 2020 bedragen circa € 400.000 (dit is ongeveer 3% van de totale personeelskosten). Verder zijn in 2020 de kosten voor het derde deel van de OWO-afdelingen met € 125.000 gestegen. Dit is ook grotendeels het gevolg van genoemde cao-effecten.

In de Begroting 2019 waren er binnen dit programma diverse incidentele budgetten beschikbaar van in totaal € 408.000. Het ging hier om incidentele middelen voor Anders werken, externe bestuursadviesing, asbestsanering Bûtewei, verkiezingen, informatiebeveiliging en privacy, aanpassen gebouw koaibosk en ondersteuning bij inkoop. Hiertegenover staat in 2020 nog een extra incidenteel budget voor Anders werken van € 100.000. Hierdoor is er per saldo in 2020 € 308.000 voordeel (lagere incidentele budgetten).

Door temporisering van het wagen- en machinepark van de buitendienst is er in 2020 een voordeel van € 65.000 op de afschrijvingslasten.

Daarnaast zijn er hogere ozb-inkomsten (€ 66.000) in verband met de jaarlijkse indexering van de ozb-tarieven.

En er is een voordeel van € 388.000 bij de uitkering gemeentefonds. Het voordelige verschil is enerzijds ontstaan door de verhoging van het accres (hogere rijksuitgaven ("trap op-trap af systematiek") van circa 1,2 miljoen. Daartegenover staat dat de extra uitkering van het rijk voor de 3 D's in 2020 circa 0,8 miljoen lager is dan in 2019.

Daarnaast zijn nog voor € 409.000 in 2019 en € 1.787.000 in 2020 aan bezuinigingen verantwoord. Dit betekent voor 2020 een voordeliger effect van € 1.378.000. Voor een specificatie en toelichting van de bezuinigingsmaatregelen wordt verwezen naar de bijlage overzicht bezuinigingen per programma.